

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЕТАПІВ ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Поліщук О. В.

У статті розглянуті питання, пов'язані із процесуальною діяльністю органів досудового розслідування та уповноважених службових осіб на початку досудового розслідування при перевірці заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення. Співвідносяться теоретичні підходи щодо скасованої стадії порушення кримінальної справи та існуючим початку досудового розслідування, а також досліджується зміст етапів початку досудового розслідування.

Ключові слова: стадія порушення кримінальної справи, етапи початку досудового розслідування, органи досудового розслідування, уповноважена службова особа, перевірка, заяви та повідомлення, кримінальне провадження, кримінальне правопорушення, ЄРДР.

В статье рассмотрены вопросы, связанные с процессуальной деятельностью органов досудебного расследования и уполномоченных служебных лиц в начале досудебного расследования при проверке заявлений и сообщений о совершенных криминальных правонарушениях. Дискуссионные вопросы относительно отмены стадии возбуждения уголовного дела и начала досудебного расследования, а также исследуется содержание этапов начала уголовного производства.

Ключевые слова: стадия возбуждения уголовного дела, этапы начала уголовного производства, органы досудебного расследования, уполномоченное служебное лицо, проверка, заявления и сообщения, уголовное производство, уголовное правонарушение, ЕРДР.

The article is devoted to the problems of legal regulation background check of criminal offenses in the early pre-trial investigation, the existence of gaps in the legislation of Ukraine and analysis of certain provisions of international law in accordance with legislative acts of Ukraine. The presence of gaps and non-refinements in the current legislation should be an impetus for the creation of new regulatory legal acts and the improvement of the norms of the current legislation. In addition to the availability of existing laws in the country needed a real opportunity to use them in practice employees of the National Police, which charged with the protection of fundamental rights and interests of citizens, their life and health, and public order and safety. the analysis of acts, legislative acts of Ukraine, department normatively-legal acts is carried out.

The article deals with issues related to the procedural activities of the bodies of pre-trial investigation and authorized officials at the beginning of the pre-trial

investigation at the check of applications and reports of criminal offenses committed. Discussion questions regarding the abolition of the stage of criminal proceedings and the commencement of a pre-trial investigation, as well as the content of the stages of the commencement of criminal proceedings. Every stage of criminal process is characterized by the tasks and aims, by totality of judicial relations, wide circle of subjects that enter inter se into relations, and acceptance of final decision. But, in spite of abolition of the stage of laying an action, during test of information about criminal offences to bringing of information to Only register of pre-trial investigations authorized official persons get information about perfect criminal offence, they are got by the wide circle of persons that execute different functions and are of interest different parties. At the beginning of pre-trial investigation at verification of statements and reports an investigator, operative subdivisions, declarant, victim, specialist, also persons, that any circumstances that is subject to finishing telling during criminal realization can be known, take part about criminal offences. Will mark that every stage of criminal process is characterized by the tasks and aims, by totality of judicial relations, wide circle of subjects that enter inter se into relations, and acceptance of final decision. At the beginning of pre-trial investigation at verification of statements and reports an investigator, operative subdivisions, declarant, victim, specialist and also persons, that any circumstances that is subject to finishing telling during criminal realization can be known, take part about criminal offences. But, in spite of abolition of the stage of laying an action, during test of information about criminal offences to bringing of information to of the Unified Register of pre-trial investigation authorized official persons get information about perfect criminal offence, they are got by the wide circle of persons that execute different functions and are of interest different parties. To our opinion, for the facilitation of consideration of theoretical material beginning of pre-trial investigation can be conditionally divided into the next stages separate from that have optional character : 1. An acceptance of statements, reports and primary information is about criminal offences. 2. Registration of statements and reports about criminal offences and preparation are to realization of inquisitional (of criminal investigation) actions. 3. Realization of urgent inquisitional (of criminal investigation) actions and acceptance of other measures, directed in support of or refutation of data that is contained in a statement or report, and collection of sources criminalistics meaningful

information. 4. Bringing of information is to of the Unified Register of pre-trial investigation.

Key words: stage of criminal proceedings, stages of beginning criminal proceedings, bodies of pre-trial investigation, authorized officer, inspection, statements and notices, criminal proceedings, criminal offenses, Only register of pre-trial investigations, of the Unified Register of pre-trial investigation.

Постановка проблеми. Проблемні питання щодо початку досудового розслідування, регламентованого ст. 214 КПК України, проведення перевірочних дій на початку досудового розслідування та етапність початку досудового розслідування були постійним предметом дослідження та викликали дискусії серед багатьох вчених. Особливої актуальності ці питання набрали з введенням в дію чинного КПК. На сьогодні в діючому КПК недосить чітко сформульовані положення щодо початку досудового розслідування, наявні недоліки в частині перевірки відомостей про кримінальні правопорушення та неврегульований порядок проведення перевірочних дій на початку досудового розслідування. Відзначимо, що проводити слідчі (розшукові) дії по кожній заяві, повідомленню про вчинення кримінального правопорушення без попередньої перевірки недоцільно з позиції марнотратства ресурсів Національної поліції та робочого часу працівників органів досудового розслідування. Наразі КПК неврегульований порядок перевірки відомостей про вчинені кримінальні правопорушення, адже реформою у 2012 році було скасовано дослідчу перевірку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення. Тож, чинний КПК, на відміну від КПК 1960 року, не достатньо регламентує діяльність із перевірки відомостей про кримінальні правопорушення на початку досудового розслідування. Це й обумовило вибір теми статті.

Аналіз останніх досліджень. Проблема початку досудового розслідування за чинним КПК та етапам початку кримінального провадження присвячено чимало праць таких вчених-процесуалістів, як Ю. П. Аленіна, В. Г. Гончаренка, Ю. М. Грошевого, В. Т. Нора, Л. М. Лобойка, В. Т. Малайренка, О. Р. Михайленка, О. В. Капліної, Є. Г. Коваленка, В. А. Коваленка, І. І. Статіва, О. Ю. Татарова, В. Я. Тація, В. М. Тертишника та ін. З набуттям чинності діючим КПК серед науковців виникають суперечки щодо скасування стадії порушення кримінальної справи і початку досудового розслідування. Проте, за умов чинного кримінального процесуального законодавства ці питання ґрунтовному дослідженню не підлягали та у наукових працях акцентовано не висвітлювалися.

Метою дослідження є розгляд питань, пов'язаних з початком досудового розслідування та визначення етапів початку досудового розслідування.

Виклад основного матеріалу. На перший погляд, нова модель початку досудового розслідування, що регламентована ч. 1 ст. 214 КПК України, є зрозумілою, але дослідивши її глибше, можна виявити низку дискусійних питань, які виникають у багатьох вчених. Так, в теорії кримінального процесу існує полеміка з приводу структури (етапів) початку досудового розслідування.

Вчені О. Р. Михайленко [1, с. 40], Л. М. Лобойко [2, с. 251, 268, 3, с. 33], О. Ю. Татаров [4, с. 24], ведучи мову про скасування стадії порушення кримінальної справи, не розглядають інститут початку досудового

розслідування як правонаступника цієї стадії. Але дослідник О. В. Сторчоус [5] дотримується більш категоричної позиції, зазначаючи, що скасована стадія порушення кримінальної справи *замінена етапом досудового розслідування* (курсив наш).

В юридичній літературі є й інша точка зору. Д. В. Філін [6] та І. І. Статіва [7] не заперечують факт скасування стадії порушення кримінальної справи у тому вигляді, в якому вона існувала в КПК України 1960 р., але обґрунтовують, що інститут початку досудового розслідування слід розглядати як стадію кримінального процесу, що відокремлена від стадії досудового розслідування.

Деякі аспекти початкового етапу описані у навчальній літературі (підручниках, науково-практичних коментарях, навчальних посібниках), але в ній також немає єдиного погляду на питання, чи є початок досудового розслідування окремою стадією кримінального процесу, в ході якої вирішується питання про початок досудового розслідування і чи може на цій стадії бути прийняте кінцеве рішення?

Так, у підручнику Л. М. Лобойка [8, с. 183-188] та у підручнику колективу авторів А. В. Молдавана та С. М. Мельника [9] інститут початку досудового розслідування розглядається як складова частина стадії досудового розслідування. У підручнику авторського колективу на чолі з вченими В. Я. Тацієм, О. В. Капліною, О. Г. Шилом [10, с. 332-333] використовується категорія “досудове провадження”, яка складається з двох рівнозначних частин: “провадження щодо початку досудового розслідування” та “провадження досудового розслідування”.

В навчальному посібнику вчених В. Г. Гончаренка та В. А. Колесника [11, с. 273-290] окремою главою розглядається питання початку досудового розслідування. У підручнику “Кримінальний процес” Ю. М. Грошевого [12, с. 332-364] окрема глава та параграф присвячені досудовому провадженню та провадженню щодо початку досудового розслідування.

Відзначимо, що кожна стадія кримінального процесу характеризується своїми завданнями та цілями, сукупністю процесуальних відносин, широким колом суб'єктів, що вступають між собою в кримінально-процесуальні відносини, та прийняттям підсумкового рішення. Але, не дивлячись на скасування стадії порушення кримінальної справи, під час перевірки відомостей про кримінальні правопорушення до внесення відомостей до ЄРДР уповноважені службові особи отримують інформацію про вчинене кримінальне правопорушення, ними залучається широке коло осіб, які виконують різні функції та представляють інтереси різних сторін. На початку досудового розслідування при перевірці заяв та повідомлень про кримінальні правопорушення приймають участь слідчий, оперативні підрозділи, заявник, потерпілий, спеціаліст, поняті, а також особи, яким можуть бути відомі будь-які обставини, що підлягають доказуванню під час кримінального провадження.

На нашу думку, для полегшення розгляду теоретичного матеріалу *початок досудового розслідування можна умовно поділити на наступні етапи*, окремі з яких мають факультативний характер:

1. Прийняття заяв, повідомлень та первинної інформації про кримінальні правопорушення.

2. Реєстрація заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та підготовка до проведення слідчих (розшукових) дій.

3. Проведення невідкладних слідчих (розшукових) дій та вжиття інших заходів, спрямованих на підтвердження або спростування даних, що містяться в заяві або повідомленні, та збір джерел криміналістично значимої інформації.

4. Внесення відомостей до ЄРДР.

Перший виділений нами вище етап починається з моменту прийняття заяви або повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення. Сутність цього етапу полягає в діях службових осіб органів поліції, слідчого та (або) прокурора щодо одержання заяви або повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення та отримання від окремих осіб шляхом попереднього опитування інформації про кримінальне правопорушення.

Прийняття заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події здійснюється цілодобово і невідкладно тим органом поліції, до якого надійшла заява або повідомлення, або слідчим, або іншою посадовою особою органу поліції.

Згідно Інструкції [13, розділ II] облік таких заяв та повідомлень проводиться уповноваженими працівниками чергових частин органів поліції, працівниками інших структурних підрозділів цих органів, оператором телефонної лінії "102" або іншою посадовою особою. При особистому зверненні заявника до органу поліції із заявою до органу поліції із заявою чи повідомленням про вчинене кримінальне правопорушення та іншу подію уповноважений працівник чергової частини або інша службова особа цілодобово оформляють протоколи усних заяв і відразу реєструють заяви в журналі Єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події (журнал ЄО).

Всю інформацію, що надходить до органів поліції, залежно від способу отримання можна поділити на дві групи: 1) інформація про кримінальні правопорушення, що надійшла при особистому зверненні заявника до органу поліції (ч. 1 ст. 214 КПК); 2) інформація про кримінальне правопорушення, що надійшла телефоном або за допомогою інших засобів зв'язу.

Другий етап характеризується реєстрацією заяв, повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та підготовкою до проведення невідкладної слідчої (розшукової) дії - огляду місця події. Заяви і повідомлення реєструються в чергових частинах органів поліції уповноваженими працівниками відразу після їх надходження і вносяться до журналу єдиного обліку та інтегрованої інформаційно-пошукової системи з усіма відомостями з журналу ЄО.

Згідно Інструкції [13, п. 3] журнал ЄО заповнюється уповноваженими працівниками чергових частин органів поліції. Записи за кожною інформацією повинні містити стислі і вичерпні дані про те, коли надійшла заява чи повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення, хто, коли і в якій формі повідомив про вчинене кримінальне правопорушення та іншу подію, що і коли сталося, час та дату реєстрації, яких заходів ужито за заявою чи повідомленням про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, ким та кому доручено розгляд заяви чи повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення, час та дату отримання заяви чи повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення для внесення відповідних даних до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Передбачено [13, п. 5], що про наявність письмових заяв про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, що надійшли до чергової частини органу поліції, та

повідомлень, що надійшли усно, у яких наявні відомості, що вказують на вчинення кримінального правопорушення, після реєстрації в журналі ЄО уповноважений працівник чергової частини доповідає начальникові слідчого підрозділу, який визначає слідчого, що здійснюватиме досудове розслідування та інформує начальника органу поліції.

Реєстрація заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення виконує такі функції:

- надання заяві або повідомленню про вчинене кримінальне правопорушення юридичної сили;
- визначення початку відліку термінів попередньої перевірки;
- фіксацію юридично значущої інформації.

Реєстрація заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення здійснюється за такими правилами:

- заяви та повідомлення реєструються уповноваженими працівниками чергових частин органів поліції;
- уповноважені працівники чергових частин органів поліції самостійно реєструє будь-яку інформацію про кримінальне правопорушення, що надходить до органу поліції без узгодження з керівником органу поліції;
- заява або повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення повинні бути негайно зареєстровані в журналі ЄО;
- вся інформація про вчиненні кримінальні правопорушення реєструються в єдиному для всіх органів, що її приймає, реєстраційному обліковому документі - журналі єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події (журнал ЄО);
- анонімні заяви або повідомлення, що містять відомості про вчинені кримінальні правопорушення в журналі ЄО не реєструються.

Згідно Інструкції [13, п. 15] при реєстрації заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, що надійшли в письмовій формі, уповноважений працівник чергової частини органу поліції на їх лицьовому боці проставляє спеціальний штамп реєстрації заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення. У свою чергу, слідчий, який отримав у черговій частині заяву або повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення, у журналі ЄО ставить відмітку про час та дату її (його) отримання, зазначає посаду, прізвище та ставить підпис, а також невідкладно подає до чергової частини відомості в письмовому вигляді про реєстраційний номер журналу ЄО [13, п. 16].

Передбачено [13, п. 16], що після прийняття заяви заявникові видається талон-повідомлення, який складається з двох частин: талон-корінець і талон-повідомлення. Обидві частини талона мають однаковий реєстраційний номер. У талоні-корінці вказуються дані про заявника, короткий зміст заяви, реєстраційний номер за журналом ЄО, посада, звання, прізвище та підпис особи, яка прийняла заяву про вчинене кримінальне правопорушення, дата її прийняття, підпис заявника про отримання талона-повідомлення, дата та час реєстрації заяви. У талоні-повідомленні вказуються відомості про особу, яка прийняла заяву про вчинене кримінальне правопорушення, реєстраційний номер за журналом ЄО, найменування органу поліції, адреса і службовий телефон, дата прийняття та підпис, ініціали і прізвище уповноваженого працівника чергової частини або працівника, який прийняв заяву.

Уповноважений працівник чергової частини органу поліції, отримавши заяву або повідомлення про вчинене

кримінальне правопорушення, направляє на місце події слідчо-оперативну групу. *Огляд місця події* є первинною і невідкладною слідчою (розшуковою) дією, яку можна у невідкладних випадках проводити до внесення відомостей до ЄРДР [14]. Огляд місця події у багатьох випадках є складною слідчою (розшуковою) дією, результативність проведення якої багато в чому визначається рівнем підготовки до його проведення, що має місце на виділеному нами вище етапі. Підготовка до огляду є комплексом заходів організаційно-забезпечувального характеру, що створюють сприятливі умови для його проведення.

Підготовка до огляду місця події починається з моменту прийняття слідчим рішення про його проведення і здійснюється в два етапи: 1) підготовка до огляду після отримання повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення; 2) підготовка до огляду, здійснювана безпосередньо на місці події.

Згідно криміналістичних рекомендацій до виїзду на місце події слідчий зобов'язаний: оволодіти повною інформацією стосовно скоєного кримінального правопорушення (уточнити характер події, що сталося, де, коли, яким чином стало відомо про подію); забезпечити охорону місця події до свого прибуття, вжити заходи щодо охорони місця події, ліквідації шкідливих наслідків кримінального правопорушення, запросити для участі в огляді фахівців, вирішити питання про склад оперативної групи, перевірити готовність науково-технічних засобів, комплектність слідчої валізи, підготувати необхідні технічні засоби - зв'язок, транспорт. Визначити коло осіб, що братимуть участь в огляді, згідно з характером кримінального правопорушення (судово-медичний експерт, спеціаліст-криміналіст, кінолог, співробітники оперативних підрозділів). Вирішити питання про запрошення понять (за необхідності їх залучення), особливо у випадках, коли місцем події є віддалена місцевість або огляд відбувається у нічний час, тощо. Якщо слідчий вважає за потрібне, він може запросити для участі в огляді потерпілого, який здатний допомогти з'ясувати обставини події, а також надати допомогу у виявленні слідів злочину.

Третій етап полягає у безпосередньому проведенні огляду місця події та вжитті інших заходів, спрямованих на підтвердження або спростування даних, що містяться в заяві або повідомленні, та зборі джерел криміналістично значимої інформації. Згідно криміналістичних рекомендацій після прибуття слідчого на місце події останній має упевнитися у наданні допомоги потерпілому; провести коротке опитування свідків вчиненого кримінального правопорушення; надати розпорядження співробітнику оперативного підрозділу щодо проведення необхідних оперативно-пошукових заходів (у т.ч. переслідування "по гарячих слідах"), встановлення очевидців. Слідчий має усунути з місця події сторонніх осіб та визначити функції кожного учасника огляду, роз'яснити їм їхні права та обов'язки. Після закінчення цих дій слідчий має приступити безпосередньо до огляду, розпочинаючи робочу стадію огляду.

Вивчення матеріальної обстановки на місці події (безпосередній огляд) - складна процедура, яку необхідно планувати усно, а за складними оглядами - письмово (хоча б у формі переліку питань, що підлягають з'ясуванню). Аналізуючи існуючі наукові праці з криміналістики [15, 16], можна визначити, що таке планування включає:

1. Визначення обсягу дослідження, тобто меж або предметів огляду.

2. Вибір методів і технічних засобів огляду.

3. Безпосереднє дослідження матеріальної обстановки.

4. Мобілізацію і розміщення сил, чітке визначення завдань присутнім понятим (якщо вони запрошені) і кожному учаснику огляду: фахівцю, співробітнику оперативного підрозділу, дільничному офіцеру поліції, кінологу, представникам громадськості та іншим особам, що беруть участь в огляді.

5. Визначення виду засобів і форми взаємодії слідчого з оперативними підрозділами. Взаємодія включає:

5.1. Створення умов для швидкого і ефективного провадження огляду.

5.2. Організацію розшуку злочинця по "гарячих слідах" (переслідування, блокування шляхів відходу, оперативне спостереження за місцями ймовірної появи злочинця тощо).

5.3. Паралельне з оглядом проведення невідкладних процесуальних дій, таких як затримання, освідчування, особистий обшук, якщо для цього є достатні підстави.

5.4. Використання криміналістичних обліків, слідознавчих колекцій, інформаційно-довідкових систем тощо.

5.5. Виявлення свідків і очевидців, збирання інформації про подію кримінального правопорушення і злочинця.

6. Організацію дослідження матеріальної обстановки - це головна діяльність - безпосередній огляд, що включає чотири стадії: *орієнтуючу; доглядову; вузлову; детальну*.

Орієнтуюча або ознайомлювальна стадія переслідує цілі з'ясування, виділення місця події із середовища матеріальної обстановки, тобто що і де розташовано, які шляхи підходу, відходу. Слідчий, прокурор повинен обрати точку спостереження так, щоб зорово схопити все місце події, визначити, що примикає до нього праворуч, ліворуч, з тилу і поставити собі запитання: хто з кожної сторони міг бачити, чути про подію, тобто встановити джерела інформації.

У ході доглядової стадії огляду слідчий, прокурор залишає в полі зору тільки центр місця події і досліджує його послідовно з усіх боків.

Під час вузлової стадії слідчий, прокурор досліджує місце події по вузлах, наприклад, вхід у будинок, відчинені двері в підсобне приміщення і зламані пристрої, що запираються, знаряддя, залишені поруч тощо.

Детальний огляд спрямований на дослідження матеріальних носіїв для одержання інформації про злочинця, знаряддя кримінального правопорушення, потерпілого та інші об'єкти кримінального правопорушення (виявлення, фіксація джерел на місці події і вилучення інформації, необхідної для організації розслідування кримінального правопорушення).

Тактика огляду місця події будується так, щоб застосування засобів виявлення і фіксації одного виду інформації не пошкоджувало джерела іншої інформації. Тому спочатку використовуються технічні засоби для виявлення одорологічної інформації, потім досліджується об'єкт на предмет установлення невидимих потожирових слідів і слідів контакту взуття, одягу, знарядь кримінального правопорушення. Далі цей об'єкт піддається дослідженню за допомогою лупи, мікроскопа, і тільки після цього на ньому фіксують видимі і мало видимі сліди - об'ємні і поверхневі.

Заключу стадія огляду завершує огляд. Слідчий оформляє протокол, який підписується учасниками огля-

ду; обробляє додані до протоколу матеріали; документи, предмети упаковує, складає опис, якщо їх багато; обробляє матеріали фотозйомки, відео-, звукозапису, плани огляду, графіки, схеми, здійснює упаковання вилучених джерел інформації.

Четвертим етапом початку досудового розслідування є внесення відомостей до ЄРДР. На цьому етапі слідчий, прокурор залежно від обставин, встановлених під час проведення перевірочних дій, приймають рішення про внесення відомостей до ЄРДР. Після даного факту починається досудове розслідування, вирішуються завдання та мета кримінального судочинства. Після чого слідчий в установленому законом порядку проводить всі слідчі (розшукові) дії, НСРД і використовує здобуті в результаті їх проведення докази для обґрунтованого прийняття процесуальних рішень. Лише після внесення відомостей до ЄРДР з'являються такі суб'єкти кримінального провадження як: потерпілий, свідки й інші учасники кримінального процесу.

Висновок. Підсумовуючи викладене, можна зазначити, що всі науковці, які торкалися проблем стадії порушення кримінальної справи, на сьогодні обговорюють дискусійні питання, які пов'язані з початком досудового розслідування та його етапності. Аналіз існуючих наукових праць дає підстави стверджувати, що стадія порушення кримінальної справи у тому вигляді, в якому вона існувала в КПК 1960 р., у положеннях чинного кримінального процесуального законодавства не передбачена. Проте інститут початку досудового розслідування, на нашу думку, слід розглядати як стадію кримінального процесу, що складається з наступних етапів: прийняття заяв, повідомлень та первинної інформації про кримінальні правопорушення; реєстрація заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та підготовки до проведення слідчих (розшукових) дій; проведення невідкладних слідчих (розшукових) дій та вжиття інших заходів, спрямованих на підтвердження або спростування даних, що містяться в заяві або повідомленні, та збір джерел криміналістично значимої інформації; внесення відомостей до ЄРДР. На наш погляд, початок досудового розслідування потрібно розглядати окремо від стадії досудового розслідування, оскільки кожна стадія кримінального процесу характеризується своїми завданнями та цілями, сукупністю процесуальних відносин, широким колом суб'єктів, що вступають між собою в кримінально-процесуальні відносини, та прийняттям підсумкового рішення.

Література

1. Михайленко О.Р. Про осіб доказування за новим КПК України // Докази і доказування за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (до 75-річчя з дня народження доктора юридичних наук, професора Михайла Макаровича Михеєнка) : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 6-7 грудня 2012., м. Київ. - Х., 2013. - С. 39-41.
2. Лобойко Л.М. Реформування кримінально-процесуального законодавства в Україні (2006-2011 роки). - К., 2012. - Ч.1. - 288 с.
3. Лобойко Л. Початок досудового розслідування за новим КПК // Новели Кримінального процесуального кодексу України 2012 року. - К., 2012. - С. 30-34.
4. Татаров О.Ю. Початок досудового розслідування за Кримінальним процесуальним кодексом України // Новації кримінально-процесуального законодавства :

Матеріали конф., 6 липня 2012 р., м. Дніпропетровськ. - Дніпропетровськ, 2012. - С. 24-25.

5. Сторчоус О.В. Роз'яснення щодо особливостей проведення досудового розслідування за новим Кримінально-процесуальним кодексом (Ч.1) [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://lespravo.org.ua>.

6. Филин Д.В. Начало досудебного производства в уголовном процессе Украины // Сайт Международной ассоциации содействия правосудию й ресурс[Электронный]. - Режим доступа: <http://www.iaaj.net/node/1462>.

7. Статіва І.І. Чи збережена в новому КПК України стадія порушення кримінальної справи? // Підприємництво, господарство і право. - 2012. - № 12. - С. 86-89.

8. Лобойко Л.М. Кримінальний процес : підручник. - К. : Устиніан, 2014. - 432 с.

9. Молдаван А.В., Мельник С.М. Кримінальний процес України. - К., 2013. - 367 с.

10. Кримінальний процес : підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін. ; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. - Х. : Право, 2013. - 824 с.

11. Кримінальне процесуальне право України. Навчальний посібник. Академія адвокатури України. За ред. професорів В.Г. Гончаренка та В.А. Колесника. Видавництво "Юстініан", 2014. Київ, 567 с.

12. Кримінальний процес України : підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, В.П. Пшонка та ін. ; за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки. - Х. : Право, 2013. - 824 с.

13. Інструкція про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події [Електронний ресурс] : затв. наказом МВС України від 06.11.2015 № 1377 // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>. - Назва з екрану.

14. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] : від 13 квітня 2012 р. : за станом на 14.04.2017 р. // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua>. - Назва з екрану.

15. Криміналістика : підручник / Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого ; за заг. ред. В. Ю. Шепітько. - 4-те вид., переробл. і допов. - Х. : Право, 2010. - 464 с.

16. Криміналістика : підручник \ за заг. ред. д.ю.н., професора А. Ф. Волобуєва. - Х. : ХНУВС, 2011. - 666 с.

Поліщук О.В.,
науковий співробітник відділу організації
наукової роботи ОДУВС
Надійшла до редакції: 11.03.2017